

DOMOLJUB

Glasilo Jugoslovanske Kmetijske Zveze

Izhaja vsako sredo ob 5. uri zjutraj. — Cena mu je 30 K na leto. —
Za inozemstvo 50 K.
Posamezne številke se prodajajo po 1 K.

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica — Naročnina, reklamacije in inserati pa: Upravništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

„Niti 30 odstotkov...“

»Kmetijski list« je pred par tedni pisal, da so klerikalci dobili pri državnozborskih volitvah 32% vseh glasov, pri občinskih volitvah pa da bodo tako tepeni, da niti 30% ne bodo več skupaj spravili.

Niso se še po vseh občinah vršile volitve, ker je liberalnosamostojna vlada uredila tako, da volijo najprej tiste, ki so bolj samostojne, da bi tako izid v teh vplival na izid v onih občinah, kjer ljudstvo še trdno stoji in ni še slabostojno.

Toda že te občine, ki so se izkazale pri državnozborskih volitvah kot močno samostojne, so sedaj pokazale, da ne marajo nič več slišati o stranki, ki je prodala slovenskega kmeta belgrajskemu centralizmu, predlagala v Belgradu protiverski kanceliparagraf in pritrčila vladni kupčiji, po kateri bo moral jugoslovanski kmet plačati 1200 milijonov bogatim turškim veleposestnikom.

Podrobne izide bomo prinesli, ko bodo vse volitve dovršene. V občinah, ki so dosedaj volile in v katerih so pričakovali nasprotniki ogromno večino, je dobila dosedaj Slovenska Ljudska Stranka v mariborskem okrajnem glavarstvu 1435 odbornikov, to je skoro 73%, vsi nasprotniki skupaj: to so samostojneži, liberalci, socialisti, narodni socialisti, c. komunisti in razne gospodarske stranke pa vsega skupaj 537 odbornikov, to je 27%. Vedeti pa moramo, da je med odborniki, ki so izvo-

ljeni na listi gospodarskih strank, precej naših pristašev.

Na Kranjskem so doslej znani sledeči podatki: okraj Črnomelj: SLS 185 odbornikov (67%), vsi nasprotniki in gospodarske stranke 90 odbornikov (33%); okraj Kamnik: SLS 174 odbornikov (62%), vsi nasprotniki in gospodarske stranke 106 odbornikov (38%); okraj Kranj: SLS 170 odbornikov (70%), nasprotniki in gospodarske stranke 75 odbornikov (30%); okraj Krško: SLS 52 odbornikov (59%), vsi nasprotniki 36 odbornikov (41%); okraj Litija: SLS 298 odbornikov (65%), vsi nasprotniki in gospodarske stranke 188 odbornikov (35%); okraj Novo mesto (doslej samostojna trdnjava): SLS 124 odbornikov (51%), vsi nasprotniki 119 odbornikov (49%); okraj Radovjica: SLS 187 odbornikov (55%), vsi nasprotniki in gospodarske stranke 159 odbornikov (45%); okraj ljubljanska okolica: SLS 301 odbornike, samostojneži 199 odbornikov.

»Kmetijski list« bo moral zelo kunšten biti, da bo naredil iz povprečnih 61 odstotkov, ki jih je dobila Ljudska stranka, 30%.

Poraz centralizma pri občinskih volitvah je večji, kot smo pričakovali. V vsaki napredni državi bi morala vlada izvajati posledice in odstopiti pri nas pa so liberalci, ki so dobili pri volitvah komaj 3% namesto odstopa, objavili »obznano«, kar poročamo na drugem mestu.

V dobi policajev in žandarjev.

Deželna vlada za Slovenijo, ki obstoji iz treh policajdemokratov, je izdala naredbo, po kateri je strogo kaznjiv oni, ki bi javno zasmehoval, sramotil ali omalovaževal državo, njene ustave ali izdane zakone, vojsko in posamezna plemena troimenega naroda Srbov, Hrvatov in Slovencev, ali kazal odporost ali hujskal proti upravi, sodnim in finančnim oblastvom in od njih izdanim odredbam.

Ta naredba, ali kakor jo nekateri imenujejo tudi obznana, je izšla v času, ko so bili liberalci in njih privesek samostojneži

pri občinskih volitvah pošteno tepeni. Ta strašen poraz in velikanski strah pred klerikalnim zmajem jim je vzel še zadnji ostanek pameti, namesto katerega je pa kot nadomestek stopila »obznana«. Kdo pa se je proti tej obznani pregrešil? Menda bi bilo odveč omenjati, da so bili to ravno naši liberalci, za katere ta edino velja. »Jutro« n. pr. zasmehuje in sramoti Slovence, češ, da nimamo ne svoje zgodovine, ne književnosti, z eno besedo, ničesar. Z ozirom na to bi bilo treba »Jutro« ustaviti, pise takih sramotnih reči pa zapreti. Liberalci omalovažujejo državo s svojim delom v konstituantih; po njihovem naziranju je v Belgradu demokratski klub država, regent države pa je dr. Gregor Žerjav v zvezi s

Pribečevićem. Zatorej z demokracijo pod ključ, ki razdirajo državo. Noben zakon ni pred liberalci varen, čeprav ga podpiše regent desetkrat (zglej: ženska volilna pravica). Zato ker omalovažujejo zakone, z njimi pod ključ. Liberalci pa podirajo vse, dokler ne bodo podrli še države, če bo šlo tako naprej. Da se pa takemu razdiranju napravi konec, zato je čisto prav, da je bila izdana obznana za liberalce. Ker pa je liberalci tudi g. Baltič, zato bo v kratkem mesto deželnega predsednika izpraznjeno. G. Baltič pa dobi bolj primerno mesto, ki je razvidno že iz same obznane. Z ozirom na obznano se razpišejo nova mesta ova-duhov, katerih še ni dovolj, pomnoži se tudi policija in orožništvo. V seji konstituantne pa spremene naslov naše države v policajdemokratsko državo Pribečevićev, Lukiničev in Žerjavov. Tako smo doživeli čas gospodarstva policajev in žandarjev, doživeli smo mažarske razmere, ko je prodajal svoje nasilstvo grof Khuen in »baratom« Pribečević. Eljen! Zdravo!

V boj za krščansko šolo.

V nedeljo dne 17. aprila 1921 je imela Kmetijska zveza v Št. Janžu večji sestanek, na katerem se je sprejela soglasno in ob velikem odobravanju naslednja resolucija: »Šolsko vodstvo v Št. Janžu — v roke nadučitelju g. Vinko Breeta«. Nad 200 zbranih mož in žena na sestanku Kmetijske zveze dne 17. aprila 1921 vas uljudno prosi, da blagovolite takoj preprečiti sokolsko vzgojo naših otrok, katero so zadnji čas vpeljali v naši šoli vaši mladi gg. učitelji in gg. učiteljice. Kaj je Sokol in kaj pomeni vzgoja v sokolskem duhu, dobro vemo in zato ne bomo nikdar dopustili, da bi se naši otroci vzgajali v tem duhu. Vemo pa tudi in se tega dobro zavedamo, da ga ni ministra, ne šole, ki bi imela pravico, trgati iz sre naših otrok, to kar so jim vcepile njihove krščanske matere. Ker nečemo nepotrebnega razburjenja, zato vas prijazno opozarjamo in prosimo, da blagovolite vpoštevati to našo željo. V slučaju pa, da bi bilo to brezuspešno, potem pride sigurno do neprijetnega in brezpotrebne boja, kateri pa prav gotovo ne bo vprid šoli, še manj bo pa dvignil ugled našega učiteljstva.

Tako Kmetška zveza v Št. Janžu. Ali bi ne bilo prav, da bi se zganile naše Kmetške zveze po vsej Sloveniji, poslale podobne resolucije šolskim vodstvom, okrajnim šolskim svetom in deželnemu šolskemu svetu. Naj bi bil to prvi poskus mirnim putem, preprečiti brezversko vzgojo naše dece. V slučaju pa, da bodo vse te resolucije brezuspešne, potem moramo krščanski starši poprijeti za drugo bolj uspešno in bolj občutno orodje. Razni Pribičevići, Žerjavi, Vošnjaki in mesarji Pucji naj pa se zavedajo dejstva, da otroci niso državna last — kot denar ali pisemske znamke — ampak, naši — kri naše krvi — meso našega mesa — in da ga ni nikogar, ki bi nas silil po kakršnikoli postavi ali odredbi pošiljati naše otroke v protivverske in svobodomiselne šole. Zato krščanski očetje in matere na plan — v boj za svoje pravice in pravice vaših otrok!

Molče kot grob.

Kdo? Samostojneži. S številkami smo jim dokazali, kako so prodali slovenskega kmeta belgrajskim bankirjem, ki že sedaj izmoghajo od slovenskega davkoplačevalca 700 milijonov več, kakor Slovenec iz Belgrada dobiva (in še tisto, kar dobiva, dobivajo večinoma svobodomiselni žepi), s številkami smo jim dokazali, koliko bo slovenski kmet plačal turškim veleposesnikom in so temu tudi slovenski samostojneži v vladi potrdili — a na vse to molče, molče. Pač pa hočejo naše dokaze prepviti z zmerjanjem, ki ga Kmetijski list kar bruha iz sebe. Vnebovpijoč zločin, ki so ga izvršili samostojneži v Belgradu nad že itak dovolj izžetim slovenskim kmetom, hočejo zabrisati z najneumnejšimi lažmi, ki se kar prijemljejo. V tem oziru se je pokazal zlasti gospod poslanec Urek, ki je tudi prejel Judeževe groše za svoje izdajstvo, za največjega mojstra. Bivši poslanec Vesenjāk mu zdaj — čeprav se nam zdi, da se to ne izplača — v Slovenskem gospodarju točko za točko dokazuje, kako debelo laže in navaja pri svojih dokazih dneve in številke.

Toda mi smo prepričani, da bo gospod Urek lagal še naprej. Judeževi groši peko vsako izdajico in je treba hladiti. Vsak zskrnjenec pa hladi svojo vest s tem, da obdružuje bližnjega približno enakega zločina.

Na glavo postavljen kancel-paragraf.

Na zahtevo samostojnežev in liberalcev je vlada vtaknila v ustavo tudi kancel-paragraf, to se pravi, da duhovnik ne bo smel na prižnici svariti ljudi pred pohujšanjem, ki ga delajo brezverske stranke med verniki s svojimi brezverskimi časopisi, sokolskimi društvi, s svojo agitacijo za brezversko šolo in razporoko. Če bi duhovnik kaj takega omenjal na prižnici, bi rekli, da vlačijo politiko v cerkev in hajdi v lečo. Da se duhovniki te postave ne bodo držali, ker se je v vesti ne smejo držati, je

jasno. Zakaj pa je duhovnik tu, če ne zato, da ljudi uči in jih opozarja na nevarnosti, ki preže njihovim dušam in ki so že nebrot mladim ljudem vzele vero. Mislimo le na sokolske grdobije na Bledu. Kam je blejsko mladino zapeljala sokolska družina in brezversko časopisje! V bogokletstva, bogoskrunstva in moralno propalost, da človeku vstajajo lasje po konci. Ali ni duhovnik dolžan, dolžan pred Bogom in ljudmi, da svarj ljudi pred tako družino. Ali ne bi zatajil svojega poklica, ko bi molčal?

Torej po vladnem načrtu bi moral duhovnik molčati na prižnici ne le o vsem posvetnem, temveč tudi o stvareh, ki so strogo verske, toda liberalci in samostojneži ne marajo o njih nič slišati.

Toda glejte čudo. Na drugi strani pa vlada duhovnike za božjo voljo prosi, naj govorijo vernikom s prižnice — o mobilizaciji, o davkih, o stavljenju koz itd. Torej o stvareh, ki v resnici nimajo nič opraviti z verskim naukom.

Okrajno glavarstvo Celje je razposlalo župnim uradom dne 8. aprila t. l. okrožnico, v kateri pozivlje duhovnike, naj nastopijo zoper protidržavno agitacijo, ki po mislih g. okrajnega glavarja obstaja v tem, da ljudstvo godrnja zoper krivično odmerjanje davkov, zoper ravnanje z našimi fanti pri vojaki, zoper centralizem itd. In potem pravi okrožnica dobesedno:

»Povabim naslove (t. j. župne urade), da ob priliki nedeljske službe božje izčrpno podučijo vernike, v koliko nevarnost spravljajo hujskači splošni red in mir v naši mladi državi... Apelim na patrijotični čut gg. dušnih pastirjev in pričakujem, da se povabijo kar najpreje odzovejo in tudi sicer v lastnem delokrogu pri vsaki priliki delujejo med ljudstvom v tem smislu. Dr. Žužek s. r.«

Torej na eni strani prepovedujejo v cerkvi govoriti o čisto verskih stvareh, češ, da je to politika, ki ne spada v cerkev, na drugi strani pa zapovedujejo resnično politiko vlačiti v cerkve.

Po mnenju gospodov centralistov naj postane tudi župnik žandar in birič okrajnega glavarstva, ki naj govori v cerkvi to, kar bodo gospod okrajni glavar, morda celo g. deželni prdsednik zapovedali!

Res pa je, da je duhovnik tudi v cerkvi dolžan opominjati vernike na 4. božjo zapoved, ki zapoveduje red in pokorščino napram oblastem, toda kako bo duhovnik o tem govoril, je pa stvar cerkvene oblasti ter dušnega pastirja, pa nikogar drugega. Da bi pa duhovnik v cerkvi govoril dobesedno isto, kar bo potem birič izven cerkve z raznih papirjev bral in »ven klical«, bi se pa verniki lepo zahvalili za tak poduk v krščanskih resnicah.

Res je tudi nadalje to-le: Če bodo hoteli duhovniki res tako »izčrpno« pa tudi v resnici uspešno nastopiti za red in mir v naši mladi državi, potem bodo morali v prvi vrsti nastopiti proti brezverskim listom in brezverskim društvom, ki so največja nevarnost za mir in red v državi. To mu pa ista s grožnjo ječe prepoveduje ista gospoda, ki duhovnike tako ponižno prosi, naj govori za mir in red.

Vsa vladna gospoda naj bo prepričana, da bo duhovnik vedno spolnil svojo dolžnost tudi napram državi, ne zato in

tako kakor g. glavar ukazujejo, temveč zato in tako, kakor mu ukazuje gospod Bog, cerkvena oblast in ljubezen do ljudstva.

Razgled po svetu.

HAJDUKI NA BALKANU.

Balkanski polotok je bil že od nekdanj kraj večnih nemirov in vojaka. Zato ni čudno, da se ti ljudje kar ne morejo pomiriti. Od več strani prihajajo poročila, kako cele organizirane tolpe — takozvani hajduki — vznemirjajo obmejne pokrajine Jugoslavije in Grčije. Te hajduke baje podpira bolgarska vlada iz sovraštva do Srbov. Naša vlada je storila vse, da to zalego spravi s pota.

ITALIJANI ZASEDLI REKO.

Fašisti so po zadnjih volitvah toliko časa divjali, dokler niso prišli italijanski vojaki in Reko zasedli, češ, da hočejo postaviti red in mir. Mir je seveda sedaj, saj fašisti niso nič drugega hoteli, kot da zasede Reko Italija. Sedaj nimajo za kaj regoviliti, saj so dosegli, kar so hoteli. Pod nadzorstvom italijanskih vojakov in oblasti se bodo sedaj volitve še enkrat vršile. Kako se bo to zgodilo, že vsak sam lahko ve. — Pogajanja Italijanov z Jugoslavi so bodo v kratkem nadaljevala, ker je Italija obljubila, da hoče rapalsko pogodbo do zadnje pičke izpolniti. Kako to misli, lahko vidimo na Reki.

GRKI NIMAJO ŠREČE

v bojih s Turki. Zavezniki jih pa nočejo podpirati, ker so proti njihovi volji Konstantina izvolili za kralja. Zato so se nekateri sedaj Konstantina že naveličali, češ, da je on kriv vseh porazov. Sirili so že govorice, da bo moral Konstantin odstopiti. Konstantinu pa se zdi izmed vseh sedječev kraljevi prestol najboljši in ga zato ni prav nič volja, da bi šel v pokoj.

NOVO VOJASKO ZVEZO

sta sklenili Češka in Rumunija. Pravita, da zato, da bi varovale mir. Čudno je to. Vse države prisegajo na mir, pa se si vendar vedno v laseh.

PLEBISCIT V SLEZIJ

Je kočan. Prebivalstvo je v ogromni večini glasovalo za Nemčijo. Poljakom pa to seveda ni všeč in hočejo s silo doseči, kar niso mogli z glasovanjem. Meni nič — tebi nič zbirajo na meji armado, z orožjem preskrbujejo svoje pristaše v Sleziji, ki so dvignili vstajo. Tudi poljske čete že hite čez mejo in so se na nekaterih krajih spoprijele z antantnimi četami, ki tam skrbje za red. Italijane so pa menda precej dobro natepli. Vidi se, da so imeli Nemci prav, ko so rekli, da zato ne pripuste razorožitve, ker se boje Poljakov.

ANTANTA NE ODJENJA

od svojih zahtev, ki jih je stavila Nemčiji. Tudi razorožitve še vedno zahteva, dasi bi bilo morda dobro, da bi ji sedaj pomagala v Sleziji ukrotili Poljake. Zavezniki so stavili Nemčiji ultimatum in Francija že mobilizira, da izsili od Nemčije vse, kar zahteva.

Sirom domovine.

SV. KRIŽ PRI LITIJI.

Prosim, da blagovolite popraviti notico v zadnjem »Domoljubcu«: »Gospoj Mici Majcnovic v št. 18, stran 215: Ignac Barle ni bil pri Sv. Križu in so ni izdajal za ministra Majena. Pač pa je bil tam Lojze Barle pri Sv. Križu in je igral vlogo ministra Majena. Ignac Barle pa je lepega in zelo dostojnega vedenja, nekanovan, in izpolnjuje svoje verske dolžnosti. Zatorej se prosi uredništvo, da blagovoli notico v toliko popraviti, da se ne delala krivica Ignacu Barletu. Mogoče je, da dopisnik ne pozna osebnosti Barletovih. Za istinitost te izjave jamčim jaz, spodaj podpisani. Spoštovanjem in pozdravom I. P., posestnik. — Enako izjavo nam je poslal tudi g. A. Prime.

IZ GORIČ PRI MEDVODAH.

Zganje in vino je v medvodski občini volilo. Zovovi iz Zbilj, Sočnice ter Golo brda so pomagali samostojnežem. Pa tudi to ni nič koristilo. Kaj pa zdaj? Mesarji, bogataši in železničarji, vsi so na delu. Letajo okrog odbornikov z obljubami. Može, bodite trdni! Nikar ne hodite na limanice tem bogatašem-mesarjem. Med vojsko so lesni trgovci obogateli in Vas zatirali! Ne bodite izdajci!

IZ MENGSA.

Tirolcem v naši tovarni začenja zopet rasti greben. Posebno pri mlajših se ta neveseli pojav opazuje. V Mengsu imajo v tovarni osebo, gospodična so ji še ne more reči, ki toliko razume na slavnike, da so iz slame in okrogli, če niso prav po najnovejši modi, a nad delavci pa je kaže svojo moč. Misli, da jih sme suvati in obkladati s primki, ki jih nočejo zapisati, ker se med dostojnimi ljudmi ne izgovarjajo. Deklece se je gotovo že preobledlo jugoslovanskega kruha. Če ji ni všeč, si lahko prebere. Od vodstva pa zahtevamo, da pouči svoje uslužbenke, kako naj postopajo z delavci. — (Dopis je za prejšnjo številko prepoznal došel. Op. ured.)

RADOMLJE.

V zadnji številki »Bogoljuba« je izšel članek: »Za čast našega Boga.« Mislim, da ste ga prečitali. Zelo potrebno bi bilo, da ga nekateri cerkveniki posebno pazno prečitajo. Vse jim pove, kako naj krasijo oltarje, zdaj v maju in potem. Ponekod imajo jako okusno okrašeno. N. pr. na Homcu, Radomljani, zelo ste potrebni, da greste pogledat na Homec in vzemite si za zgled. Zakaj vaši oltarji so sama žalosna praznota, bodisi pozimi ali poleti. Semintja na oltarju kaka gola cvetlica, vse drugo je polno suhih rož strašno grde barve. Poleg tega je oltar in sploh vsa cerkev preprežena z vencji, ki jih vidno dela pajek. Strašno! Toliko jih je, da se lahko »vijameš vanje«. Ljudje, ali spite? Kaj pa vaš cerkvenik? Zakaj pa je tu? Prvič so ljudje, ki se nič ne brigajo za cerkev, pač pa za gostilne in veselice. Fantje in dekleta so večinoma bolj vneti za ples, lišp in druge spakredavosti. Naj se spravi skupaj nekaj pametnih deklet in naj spleto lep svež venec: in naj okrase Marijin oltarček. Vsaj ve, Ma. i. i. e. družabnice, stopite na noge! Par deklet naj gre od hiše do hiše in spisati darove za cvetlice, da se kupijo pri vrtnarju. Potem naj jih ima v oskrbi katera izmed deklet. Cerkovnik naj gre pa spat! On ni za ta poklic. Seveda, bero bo če pobral. Suhe rože vse dol in jih vrzite na ogenj, ako so grde. Oltar, na katerem je Najsvetejše, bi moral biti v zelenie in cvetje ves zagrnen. A zopet tu taka praznota! — Petje zopet tako, da še za nas ni. Pevski zbor mora voditi organist, kakor je v predpisih. Na koro kriče vsi vprek, kakor govod na paši. Saj ni čudno, vaje nikoli, ali če je, pa se zabavajo, namesto da bi peli. Organista dajte prisiliti, da mora boljše vrste pevski zbor skupaj spraviti, da bo že petje lepo ubrano. G. patra in g. dekana prosimo, naj tej nemarnosti organistovi naredi konec.

GRABROVEC PRI METLIKI.

Na dopis iz Grabrovec v »Domoljubcu«, so nekateri samostojneži jezo, češ, da sedaj bodo pa izgubili vse zaupanje pred g. Makarjem, ker niso mogli dobiti podpisov za svojo listo. Rajši se sramujte svojega imena, ki ga nosi vaša stranka SKS, recite: Slovenskega Kmetskega Smrt. Vsi zavedni možje bodo se vpisali v Kmetsko Zvezo in se udeleževali rednih sestankov K. Z. v Metliki. Vsi fantje pa vstopite v naše Kat. Slov. izobraževalno društvo, da se zopet po dolgem času oživi. Torej na delo, moške in fantje! Bog živi. — Domoljubov naročnik.

TRATA V POLJANSKI DOLINI.

Slovensko katol. izobraževalno društvo na Trati vprizori na binkoštni nedelji ob 8. uri zvečer in na binkoštni ponedeljek ob 8. uri popoldne v »Društvenem domu« igre »Dekle z biserki«. Vsi prijatelji plemenite zabave se k ti privedite! Prav vljudno vabijo. Vstopnice se dobijo pri g. Mariji Cankar na Trati.

GORJE.

Neustrašenim volilecem za občinske volitve v Gorjah izreka podpisani najtoplejšo zahvalo. Čast vrlim Gorjancem, ki so zopet javno pokazali, kakšnega prepričanja je večina Gorjancev. — Poldaj, t. č. predsednik.

LITIJA.

Glede veleposestva gospe Trškan z ozirom na pojasnilo v »Domoljubcu« št. 16 na naslov »Cemu imamo obč. agrarne odborec smo se informirali naslednje: Veleposestnica g. Trškan v Litiji ima v občini Trebeljevo veleposestva točno po katastru davčnega urada v Litiji 180 ha 7 a 80 m². Z dopisom z dne 19. februarja 1921 je obč. agrar. odbor sama javila, da ima zemlje v Koskih poljanah nekaj čez 140 ha. Pojasnilo v »Domoljubcu« pravi pa še samo 130 ha. Se par pojasnil in veleposestvo se skrči na obseg zemlje kaknega ubožnega kočarja. Nekje ni točnosti: ali v davčnem uradu ali pri g. Trškanovi. Pojasnilo pravi: »Nekaj melega ima v njem njen sosed, da v njeni navzočnosti pazi na posestvo, ter sem ter tja kaj melega pomaga. Obč. agr. odbor v Trebeljevem je z dopisom z dne 4. marca 1921, št. 7 okr. agr. uradu v Ljubljani poročal, da ima sedaj 5 strank nekaj njenega zemljišča v najemu. Zopet netočnost. Agr. odbor vendar poroča, kar vestno dočene in če primerjamo z pojasnilom, se ne vjema. Gospa Trškan grozi, da ne bo dala nobene zemlje več v najem, da se je desedaj na njenem posestvu cel Tuji grm živel itd. G. Trškan ima posestvo tudi v Litiji in najbrž je vsa njena posest čez 200 ha. Cemu ji pa zemljišče nekam izginja? 50 ha se vendar ne da skriti. Rajni gosp. Burger je imel na tem svojem veleposestvu svoj lov. Posestvo obstoji iz štirih posestev in so je več družin živelo na njem, dokler ni prišlo v last rajnega Burgerja. — Ker g. dopisnik priporoča piscu prvega dopisa, naj se zanima za veleposestva grofa Apfaltrera v Grmačah, tudi ni na mestu. Če so agrarni odbori na mestu, bodo isti svojo nalogo izvršili. — V koliko se je gosp. Trškan v dopisu napravilo krivice, presodi bravec lahko sam.

SODRAŽICA—NAKLO.

Gosp. Stupica, gerent v Sodražici in g. Zaletov iz Naklega izjavljata z ozirom na dopise iz Sodražice oziroma Naklega, da sta bila vedno in ostane še nadalje pristaša SLS. Obe kandidatni listi, ki sta bili vloženi poleg kandidatnih list SLS tako v Sodražici kakor tudi v Naklem, da nista naperjeni proti SLS, temveč sta nastali vsled krajevnih razmer. — Uredništvo v veseljem jemlje na znanje obojuno izjavo, vendar si dovoli povedati zraven svoje mnenje. Pri sedanjih občinskih volitvah ne gre samo za krajevne razmere, temveč še veliko bolj zato, da se pokaže napram Belgradu, da ima Slov. ljudska stranka, ki je ravno sedaj v najhujšem boju proti centralizmu, večino Slovenije za sabo in da torej proti centralizmu ni samo neznatna manjšina, temveč velika večina. Vsaka kandidatna lista pa, ki ni vložena pod imenom SLS (oziroma Kmetske, Delavske ali Obrtne zveze), pa v javnosti in uradno vzame Ljudski stranki nekaj glasov in s tem kolikortoliko oslabi naše zahteve po avtonomiji. Če je bila katerikoli strankarska disciplina potrebna, je bila sedaj in krajevni spori bi morali vsprito volikega splošnega pomena teh volitev stopiti v ozadje. Zato je »Domoljub« v tem boju desedno podpiral samo kandidatne liste SLS.

RADOVICA PRI METLIKI.

V petek, 6. t. m. so bile v naši občini volitve. Kandidatne liste sta bile postavile SLS in SKS. Vse kar samostojno leze, je agitiralo za slabostjni centralizem. Posebno so se odlikovali trije: Martin Bajuk iz Radovice, Ivan Beketec iz Bojanjevasi in Jure Brivec iz Slanice vasi. Pred volitvami v ustavotvorno skupščino se je izdajal ta propali kandidat Jure, za našega pristaša, naši so ga odslovili, potem se je zabulil in pri občinskih volitvah prilezel na dan kot samostojnež. Kandidiral je kakor »zaverač« na slabostjni listi. Vkljub toliki agitaciji je SLS dobila osem odbornikov. Vsa čast našim volilecem, kateri so stali zvesti SLS, katera odina zastopa kmetske koristi. Več volilcev.

GROSUPLJE.

Tudi v naši trdnjavi slabostježev smo imeli občinske volitve, pri katerih so slabostježi pošteno pogoreli. Od 13 občinskih zastopnikov so si priborili samo 4, 8 jih je dobila SLS, 4 pa majhni posestniki, ki pa bodo šli najbrže z nami. Kot nesilec liste malih posestnikov je bil Mehle s Perovega po dom. Jakopetov, ki je obrnil hrbet samostojnežem in ki bo najbrže prišel brezdomno v našo ljudsko stranko nazaj, kamor po svojih načelih in poštenosti tudi spada. Nad vse zanimivo je pa to, da nam Rusov ata ne bodi županovani. Dvajset let se že trudijo za županski stolček, z vsemi liberalnimi strankami so si poskusili pomagati,

pa ni šlo in ni šlo. Županski stolček je še vedno tako daleč kot je bil pred 20 leti. V potu svojega obraza so se mučili Rusov ata za slabostjno stranko, kmotom so razkladali, da naj voli kmot kmeta, čeprav so sami birt in brat Sokol (demokrat), toda vse zastoj. Na dan volitev so se oglasili kmotje: »Birt Rusov ata nam županil ne bo! Za druge volitve pa bomo poskrbeli, da slabostježna stranka, stranka birtov, raznih mešetarjev in plesnivih liberalcev popolnoma propade, da se združijo vsi poštenomisleči Grosupeljanci v Slov. ljudski stranki. Pristaši naše ljudske stranke pa pojdemo sedaj pri volitvah na novo delo!

Tedenske novice.

Politične.

p »Domovina« in novi davki. Za nobeno stvar ni »Domovina« bolj navdušena kot to, da bi Slovenci plačali čim več davkov ne samo zase, temveč tudi za one najbogatejše pokrajine v državi, ki nič davka ne plačujejo, kjer pa seveda ne bivajo Slovenci. Domovini svetujemo, da pogleda v državni proračun, ki ga je sestavil liberalni minister dr. Stojanović in bo videl, katere številke so resnične in katere ne. »Domovina« bije tudi sama sebe po zobeh, ko se huduje na — izmenjavo bankovcev in odtegljaj 20%. Ali ni ista »Domovina« lansko leto z velikanskimi naslovi hvalila izmenjavo bankovcev 1:4 in proglašala klerikalce kot protidržavne, ker niso bili kar nič navdušeni za tako liberalno gospodarsko operacijo? Ali ni dr. Žerjav v »Uradnem listu« zagrozil, da bo zaprt tisti, ki bo govoril, da 20% odtegljaj ne bo povrnjen? — »Neznani lo-pov«.

p Čudni rekurzi. V Ljubljani, Mariboru in Ptujju so liberalci vodili volitve. Ker so povsod pogoreli, so vložili na deželno vlado rekurz isti liberalci proti samim sebi, češ da so se volitve nepravilno vršile. Tako neumen pa more samo liberalci biti, da v lastno skledo pljuje.

Domače novice.

d »Vrtec« in »Angelček«. Izšla je 5. in 6. številka. Lista toplo priporočamo. »Vrtec« z »Angelčkom« stane za vse leto 26 kron, »Angelček« sam 10 kron. Upravništvo je v Ljubljani, Sv. Petra cesta 80.

d Sokolski duh. Nekateri Sokoli iz Borovnice so ukradli 20. aprila 1921 zvečer kocklo posestniku Jožetu Kos iz Borovnice. Med njimi je bil tudi učitelj Miklavčič. Nesli so jo v neko gostilno, kjer so jo zaklali in napravili rižoto. Nato so imeli veselo pojedino. Stvar pa je prišla na dan. Ker se je začelo po Borovnici veliko govorjenje, so ti nadebudni Sokoli šli k posestniku in mu rekli, da so jo pripravljene plačati. Posestnik ni maral vzeti, zato so dali za zvonove. Višji šolski svet pa bo izplačal nagrado temu učitelju, ker ne samo z besedo, temveč tudi z zgledom, sokolsko vzgaja borovniško mladino. — Zdravo!

d Socialistični župan. V Ptujju je bil izvoljen za župana socialist Tomaž Lozinšek, za podžupana Ivan Šegula, tudi socialist. Volitve je vlada razveljavila.

d **Boj draginji mleka** si neki duševni revež predstavlja tako, da je treba najprej krmo uničiti, potem bodo dajale krave brez hrane dovolj mleka, ki bo se vse vsled tega ceneje. Po ljubljanskih ulicah je namreč neki zmedenec nalepil listke z napisom: »Požar na Kodeljevem je začetek boja proti draginji — vasi v okolici bodo sledile.« Policija išče tega praktičnega živinorejca.

d **Strahoviti liberalni poraz** pri občinskih volitvah je »Domovina« tako zmešal, da očitno nič več ne vé, kaj piše. V zadnji »Domovini« beremo to-le zanimivo novico: »Pijevo društvo« bo tudi letos odredilo dan, ko se bodo javno pobirali prispevki za klerikalno časopisje. Mislimo, da naše ljudstvo nima nobenega vzroka žrtvovati svoj denar za podporo klerikalnega časopisja itd. — V resnici pa nikjer v Sloveniji ne na Hrvaškem ne obstoji nikako P'evvo ali temu podobno društvo in se sploh od nobene strani ne odreja dan, o katerem sanja »Domovina«.

d **Meso na veliki petek.** »Ljudski glas« se silno jezi, ker je na nekem letaku na Jesenicah bilo zapisano, da je eden rdečih voditeljev na veliki petek v gostilni jedel meso. Če se je letak nad tem pohujševal, je čisto v redu, v redu pa ni, če »Ljudski glas«, ki je sicer tako pobožen, to zagovarja. Najbolj zanimivo pa je, če piše »Ljudski glas«, da bi naši duhovniki umrli vsled preoblega uživanja, če ne bi imeli predpisanega posta in da si duhovnik lahko na petek kupi rib in masla. Vse naše ljudstvo pa ve, če bi naši debeli socialistični voditelji (v prvi vrsti milijonar Kristan) služili tiste groše, ki jih služijo duhovniki in če bi bili v farovžu na hrani, da bi jim bile kmalu vse obleke preširoke.

d **Za ameriške izseljence.** Ameriški konzulat v Zagrebu, ki se je preselil v svoje nove prostore na Zrinjskem trgu 19, bo začel uradovati dne 10. maja. Vhod za stranke, ki prosijo vizumov, je v Gajevi ulici št. 13. Vizumi se bodo delili od 9. do 12. ure dopoldne. Pristojbina za vizum znaša 400 dinarjev, ki se sprejemajo samo v jugoslovanskih bankovcih. Prosilci morajo predložiti zdravniško izpičevalo in potrdilo pristojne politične oblasti, da ne pripadajo nobenemu društvu, ki se nahaja v protislovju z načelnimi naredbami vseh priznanih držav.

d **Ena lepa povest od ene ljubljanske banke ali kako je ena številka »Domoljuba« bila vredna 16 tisoč kron.** Piše se nam z Dolenjskega: Tukajšnji posestnik J. G. je prejel od sina, ki je pred leti zašel iz Amerike v Avstralijo, precej denarja v angleški veljavi (funt šterling). Očaneec, ki je sicer dober kmet in zraven še dober tesar, seveda ni študiral ne para-grafov in ne bančnih poslov, zato se je zanesel, da so tudi v Ljubljani tako pošteni ljudje, kakor je sam. Mahnil jo je v Ljubljano v banko, ki so mu jo nasvetovali, pokazal prijazne angleške bankovce in gospod pri blagajni mu je brzo ustregel. Dobil je 24 tisoč kron. Kdo bi jih ne bil vesel. — Doma je pa sin prebiral »Domoljuba«, prebiral po vrsti, da je prišel tudi do novic, kjer vsak teden povedo, koliko je vreden denar iz drugih držav. V tisti številki je

bila objavljena tudi vrednost angleškega denarja funt šterlinga — ne vem, zakaj ga sedaj ni —. Pa sin računa in računa, z očetom štejeta in štejeta denar, pa glej ga hudirja; manjka in le manjka, pa ne malo, ampak cele tisoče. Kaj bi človek naredil? Dober svet je drag, ker hribovskemu kmetu ni varno hoditi okoli ljubljanske gospode, ki denarje šteje. Pa imamo pri nas enega študenta, ki hodi v Zagrebu v visoko šolo, kadar je doma, pa pomaga bratu kositi in orati in ga ni sram kmetskega dela, med kmete se rad vsede v cerkvi in oštariji. Tak je pa obrajtan med nami in k njemu gre očaneec, poprosit ga, če bi šel z njim do onih prijaznih gospodov v Ljubljani, ki so mu denar menjali, da bi govoril namesto njega, ker tak študent zna bolje postaviti besedo kakor stara kmetska korenina. Prideta v Ljubljano, gresta v banko in povesta, kako je ta in ta dan star očaneec prinesel angleške bankovce in so mu tudi plačali, ampak da to ne gre skupaj z računom, kakor je pisal »Domoljub«. Prvi gospod je poklical drugega, drugi tretjega, tretji pa kar celo kancelijo in vsi so grdo gledali starega očanca in mladega študenta, ki sta hotela imeti denar, kar ga je bilo premalo. Gledajo ene bukve, gledajo druge in nazadnje imata prav očaneec in študent. Sedaj pa pride najvišji izmed gospodov in pravi: »Oče, kar pokažite tistega izmed nas, ki vam je to naredil.« Pa so šli v procesiji mimo, kar jih je bilo notri, in očaneec nazadnje pove, da nobenega ne pozna, ker ima vsak usta en prst pod nosom in tudi prej ni toliko gledal človeka kakor denar, ki mu ga je štel. Pa kakor pravijo, da je na ohceti nazadnje najbolj lušten, tako je bilo tudi tukaj. Odšli so gospodje, ki so grdo gledali, kar 16 tisoč kron na račun starih in prijaznih angleških bankovcev, ki so jih že prej dobili, pa niso nobenega uradnika zato odpustili, samo naš očaneec pravi, da so »t a p r a v e g a« že o pravem času »nekam« zaprli. (Polna imena so pri nas na razpolago. Op. ur.)

d **Tržič.** Mesto običajnega romanja k sv. Valentinu v Glinje na Koroško pojde radi težko procesija na binško ponedeljek ob 7. po prvi sv. maši iz tržiške farne cerkve k Sv. Ani. To na znanje vsakoletnim glinjskim romarjem.

d **Smrtna kosa.** V noči med 4. in 5. majem je nagloma umrl pri svojem prijatelju v Rušah vpokojeni župnik g. Miško Horvat. N. v m. p.!

d **Kraljeva garda.** Najlepše pozdrave vam pošiljamo fantje kraljeve garde in želimo vesele binško ponedeljke vsem slovenskim fantom in dekletom. Fantje iz Belgrada: Janko Vehovec, Franc Kalan, Franc Božataj, Matevž Kožuh, Tomaž Majdič, Ivan Petarlin, Matija Teždir, Jožef Petrič, Rihard Vitine.

d **Pismo iz Amerike.** Dragi »Domoljub«, blagovoli mi samo majhen kotiček v svojem listu, v katerega naj bo natisnjen ta dopis. Najprej se lepo zahvalim tebi, ki me tako redno obiskuješ v tako dalnem kraju in mi prinašaš novice iz stare domovine. Delavske razmere so tukaj zmiraj slabše; sedaj delajo po en dan na teden. Kako se naj ubogi delavec preživi, ki nima drugega zaslužka. Komaj zasluži za društvo, kje pa je hrana in obleka. Ali za vse

to se ne brigajo podjetniški gospodje, ni jim mar, če delavec umre od glada, samo da je njim prav. Tukaj so sami premožerovi, tovarne ni nobene. Mesto ni veliko, prebivalci so večina Slovenci in Hrvati. Ne bom več opisavala tukajšnjih razmer, naj zadostuje za danes; mogoče drugikrat kaj več. H koncu prav lepo pozdravljam vse čitatelje in čitateljice »Domoljuba«, posebno pa v fari Radovica. — A. Ž., naročnica.

d **Še eno pismo iz Amerike.** Sprejmite najprvo iskrene pozdrave vsi naročniki in bravci »Domoljuba«, posebno še moji rojaki Dolenjci. Ali imate kaj mnogo »Domoljuba« naročenega? Pridno ga podpirajte z vsem dobrim, da ne opeša, saj je zelo priljubljen list in meni tako prijazen, da me obišče še tu v Ameriki ter mi prinese mnogo novic iz ljubljene domovine. Morda ste radovedni, kako se nam godi tu v ameriški deželi. Bi že šlo, da niso začeli delavcem plač zniževati, kar pa naredi vsakega delavca užaljenega in nezadovoljnega. Seveda so znižali cene tudi obleki in jedilom, vendar ne toliko, da bi se ne čutila znižana plača. Tudi novo dohajajočim priseljencem je bilo težko dobiti delo v zimskem času. V tem oziru je sedaj že boljše, vendar kakor je bilo za delavstvo par let nazaj, take žetve morda kmalu ne bodo imeli. Zimo smo imeli prav prijazno in sedaj se pa že veselimo pomladanskega solnca. Pravijo, da je tu navadno huda vročina. Ako bom dobila dovoljenje od g. urednika, se bom pa tukaj še katerikrat pogovorila s svojimi poznanimi v Jugoslaviji. — Justina L. (Op. ur.) Z veseljem sprejemmo vsak dopis iz druge slovenske domovine.)

d **Davke za šole** boste plačevali, ne boste pa smeli odločati pri vzgoji vaših otrok. Proti vaši volji vam hočejo upeljati v šolo sokolsko vzgojo, da vziđe nov in čvrst rod iz našega naroda. Kakšna bo ta vzgoja in kakšen bo ta nov rod, vam neizpodbitno dokaže brošura »Ajmo mi Sokoli.« Pisatelj pusti govoriti Sokole same, da ne more nihče dvomiti o resničnosti njegovih trditev. Knjižica je pisana v nedosegljivo poljudnem slogu, povsem resnično in vseskozi zanimivo. Da bi le vsebina ne bila tako žalostna. Segajte po nji zlasti vi starši, ki vam je v prvi vrsti namenjena, da spoznate, kamo ajejo vaši sinovi in hčere, če se bodo vzgajali v sokolskem duhu. Izvod stane 5.50 K, več skupaj 5 K. Razpošilja jo »Katoliška Liga«, Ljubljana, Poljanski nasip 10. Istotam dobite v zalogi: »Zločin nad domovino« (4 K), »Obljubljena dežela Socialija« (2 K), »S krampom in gorjačo« (7 K), dr. Opekta: »Brez vere« (16 K). Pri večjem naročilu popust.

IZ NAŠIH DRUŠTEV.

Izobraževalni tečaj v št. Jerneju.

Sporod:

Binško ponedelja dne 15. maja: Ob 8. uri zjutraj skupna sv. maša v župni cerkvi. Po sv. maši sprevod z godbo v društveno dvorano. Ob 9. uri otvoritev tečaja s predavanjem: Zakaj se umsko izobražujemo? Ob 10. uri: Kakšen pomen ima organizacija? Ob 11. uri: Pregled naših organizacij. — Odmor. Ob 13. uri: O družini, občini in državi. Ob 14. uri: Populacijska služba božja v župni cerkvi. Ob 15. uri: Orlovska akademija s sodelovanjem domačih orlovske godbe. Ob 17. uri: O kmetskem vprašanju. Ob 18. uri: Obramba časti. — Odmor. Od 20 ure naprej: Splošni razgovori o naši mladeniški organizaciji.

Binkoštni ponedeljek dne 16. maja: Ob 7. uri zjutraj sv. maša. Ob 8. uri: Kakšna bo li naša srčna izobrazba? Ob 9. uri: Kaj je politika? Ob 10. uri: O kmetijskem knjigovodstvu. Ob 11. uri: Naše gospodarstvo. — Odmor. Ob 13. uri: Boj za vzore. Ob 14. uri: Popoldanska služba božja. Ob 15. uri: Kakšen pomen imajo gledališke igre? Ob 16. uri: Zemljiška knjiga. Ob 17. uri: Sklep tečaja in odhod udeležencev.

Tečaj vodi IL. podpredsednik SKSK. Go. rorniki pridejo iz Ljubljane trije, iz Novega mesta trije.

Pridite vsi v št. Jernej na binkoštno ne- željo zjutraj, tako da se boste lahko udeležili skupne sv. maše! Tudi mladi možje iskreno dobrodošli! Spored prinesite s seboj!

DOLE PRI LITIJI.

Tudi pri nas smo se začeli gibati. Fantje so lansko leto ustanovili pevsko društvo, katero prav dobro napreduje, imamo tudi dramatični odsek, ki nam je že vprizoril nekaj prav zanimivih in šaljivih iger. Teško je bilo tukaj pri nas vprizoriti igro, kjer nismo imeli dosedaj svojega društvenega doma, sedaj bo pa že boljše, ker bo v kratkem za silo dovršen novi društveni dom, čeprav lesen, pa upanje imamo, ko pridejo boljše časi, da si postavimo boljše. — Na binkoštni ponedeljek ob dveh popoldne bo blagoslov in otvoritev Društvenega doma, potem priredi društvo igro: Na odru življenja, drama v štirih dejanjih, nato sledi veselica in srečolov. Vabimo k obilni udeležbi.

Gospodarski obzornik.

Gospodarski in tržni pregled.

CENE.

g Ljubljanski trg. Za ljubljanski trg se določi najvišja prodajna cena 36 K zadnjega dela in 32 K prvega dela, za mesnice po mestu 38 K zadnji del in 34 K prvi del. Meso slabjših volov in telic 30 in 34 K kg. Izvozne tvrdke bodo vzdrževale tri do štiri stojnice po 28 in 32 K kg. — Ostalega blaga je na trgu za dnevno potrebo dovolj, primanjkuje pa zelo južnega sadja in čebule, vsled ustavljenega prometa v Italiji, kar zelo neugodno vpliva na cene. V nadrobni prodaji se plačuje čebula po 12 K kg, na debelo po 10 K. Nekaj dni je na trgu primanjkovalo jajc ter se je cena nekoliko dvignila, vsled nakupa štajerskih tvrdk za izvoz. Vsled ostrega nastopa napram pre- kupcem se jajca zopet pojavljajo na trgu; cena 1.60 do 1.80 K za kos.

g Mariborski trg. Volovsko meso I. vrste 27 K, II. vrste 25 K, bikovo, kravje in telic 24 K, telečje prve vrste 25 K, druge vrste 22 K in svinjsko 32 K za 1 kg.

g Cene v Sremu. Pšenica 980 do 1000 kron, rž 800 do 850, ječmen 450 do 460 K, oves 340 do 350 K, koruza 360 do 380 K za 100 kg, lucerna 65 do 70 K, kravja repa 40 K, otava 45 do 50 K za 1 kg.

g Prve češnje v Sarajevu so bile te dni na trgu in sicer po 40 K 1 kg.

g Cene mleka v Pragi. V Pragi so določene najvišje cene za mleko: pasterizirano stane 3 K 60 v., nepasterizirano 3 K 40 v. za 1 liter. Cene so navedene v čeških kronah.

g Padec cen na Mažarskem. Pred kratkim so prodajali meso še po 140 K, danes ga prodajajo po 20 K. Vino je padlo od 40 do 50 K na 16 do 28 K, moko pa prodajajo po 10 do 11 K za 1 kg. Veljajo mažarske krone.

g Padanje cen petroleja. Iz Poljske poročajo, da so v zadnjem času znatno padle cene petroleja in mineralnih olj.

g Podražitev kož na Nemškem. V zadnjem času se je povišala cena velikim govejim kožam v Nemčiji 15 do 20 odstotkov, juncev 50 odstotkov, konjskim 10 do 15 odstotkov.

g Cene hmelju na Nemškem. Cene hmelju v Norimberku so stalne. Promet je majhen, razpoloženje je mirno. Vsled nastopa entente je ves izvoz ustavljen, do-

mače potrebe pa je malo. Zadnje cene na debelo so sledeče: Tržni hmelj 1200 mark, gorski hmelj 1400 mark, Spalter 1500 mark — vse vrste za 50 kg.

DENAR.

g Vrednost denarja. Dolar 135 K, avstrijska krona 23 v., bolgarski lev 1 K 60 v., ruski carski rubel 65 v., češka krona 1 K 93 v., francoski frank 10 K 50 v., nemška marka 2 K 15 v., rumunski lej 2 K 19 v., italijanska lira 6 K 50 v., turška zlata lira 505 K.

g Konec kronskih bankovcev po 1, 2 in 10 kron. Generalna inspekcija finančnega ministrstva je naročila pokrajinskim finančnim ravnateljstvom na ozemlju, kjer so še sedaj v prometu kronske novčance po 1, 2 in 10 kron, naj se podaljša rok izmenjave za 15 dni. Zamenjava se bo vršila od 15. do 30. maja ter se bo zaključila z 31. majem. Po preteku tega roka bo ministrstvo proglasilo te novčance za neveljavne.

g Železni denar in sicer 20- in 2vinar- ski je poštni minister prepovedal sprejematj poštним uradom.

g Promet papirnatih bankovcev naše državne Narodne banke je znašal do 22. aprila 3665 milijonov, 361 tisoč 155 dinarjev. V sedmih dneh (od 15. do 22. aprila) se je torej zmanjšal za 32 milijonov, 97 tisoč, 25 dinarjev.

g Papirnat denar na Mažarskem in v Avstriji. Na Mažarskem je v prometu okoli 16 milijard papirnatega denarja, v Avstriji okoli 39 milijard; na Mažarskem pride na vsako osebo 1600 K, v Avstriji pa okoli 7000 K.

PROMET.

g Vprašanje južne železnice. Železniško ministrstvo je sestavilo posebno komisijo, ki ima nalogo, da doseže z zastopniki južne železnice sporazum glede odkupa tistih prog južne železnice, ki leže na našem ozemlju.

g Težke brzovozne lokomotive name- rava nabaviti naša država v Ameriki, v- gone pa v Belgiji in na Francoskem. Na- sprotno pa naroča Belgija in Francija va- gone na Nemškem, kjer so najcenejši. In to naj se imenuje gospodarstvo?!

g Železniške tarife v Avstriji so zopet zvišali za 100 odstotkov.

RAZNO.

g Naša žetev. Belgrajska »Politika« prinaša pod gornjim naslovom prvo uradno statistiko o setvi in žetvi v naši državi v letu 1920. V oklepaju se nahaja posej- na površina v hektarjih. Srbija (1 milijon, 463 tisoč ha) je pridelala 13 milijonov, 272 tisoč stotov žita, Hrvatska (1 milijon, 27 tisoč ha) 10 milijonov, 883 tisoč stotov, Vojvodina (1 milijon, 129 tisoč 950 ha) 12 milijonov, 337 tisoč stotov, Bosna (684 ti- soč, 700 ha) 5 milijonov, 195 tisoč 250 sto- tov, Slovenija (197 tisoč 623 ha) 1 milijon, 885 tisoč, 467 stotov, Dalmacija brez zase- denih krajev (32 tisoč, 518 ha) 245 tisoč, 971 stotov, Črna gora (23 tisoč, 271 ha) 112 tisoč, 210 stotov. V celi državi je bilo posejanih 4 milijone, 557 tisoč, 877 ha, ki so dali 43 milijonov, 931 tisoč, 696 stotov žita.

g Volitve v trgovske in obrtne zbora- nice se imajo vsled ukaza trgovskega ministra izvršiti najkasneje do konca julija in sicer v celi državi.

g Razstava naših vin nameravajo pri- rediti na Češkem.

g Trgovinska pogajanja z Italijo se obnove najpozneje 15. maja, ker je italijan- ska vlada obljubila, da bo v kratkem iz- praznila vse zasedeno ozemlje.

g Betonsko okroglo železo. Urad za pospeševanje obrti v Ljubljani ima v zalo- gi še nekaj betonskega okroglega železa 8, 10, 12, 14 in 16 mm, močnega in 10 do 13 m dolgega. Interesenti naj prijavijo svo- je potreščine pismeno ali ustmeno na omenjeni urad, Dunajska cesta 22.

g Papir za sobnoslikarske šablone. Urad za pospeševanje obrti v Ljubljani ima v zalogi večjo množino finega papirja za sobnoslikarske šablone, katerega bo razdelilo med interesente, ki naj prijavijo svoje potreščine ustmeno ali pismeno na navedeni urad.

g Žetev koruze v Argentini leta 1920/21 je znašala 5 milijonov 853 tisoč ton. Za izvoz stoji na razpolago 2 milijona 654 tisoč 398 ton pšenice in moke, 582 ti- soč 959 ton lanu in 398 tisoč 937 ton ovsu.

Napoleon I.

Ob stoletnici njegove smrti.

Na Sv. Heleni, samotnem otoku sredi Atlantiškega morja, je zatisnil 5. maja 1821 svoje trudne oči Napoleon I. Bonaparte.

Ob stoletnici tega dogodka se spodo- bi, da se spomnimo tudi Slovenci tega iz- redno zanimivega moža, ki je bil štiri leta (1809—1813) vladar tudi večini Slovencev.

1. Napoleonov rod.

Napoleon se je porodil v mestu Ajac- cio na Korziki. Ta po svoji naravi k Italiji pripadajoči otok je bil od l. 1768. v franco- ski oblasti. Napoleonov oče je bil ubožen odvetnik z imenom Carlo Bonaparte. Umril je l. 1785. Mati Marija Leticija roj. Ramo- lino je umrla 15 let po svojem sinu l. 1836. Redkokdaj se je kaka rodbina tako uspela kakor ta. Izmed 8 otrok je bilo pet dečkov in 3 deklice. Med temi otroki je postal Na- poleon cesar, Jožef kralj sicilijski oziroma španski, Lucijan, knez kaninski (Canino).

Ludovik kralj nizozemski, Hieronim kralj vestfalski, Eliza kneginja Piombino, Pavlina kneginja Borghese, Karolina pa soproga neapolskega kralja Murata.

2. Napoleonova mladost.

Rojstni dan Napoleonov je bil veliki imaren 15. avg. 1769. Kot desetleten deček je bil sprejet v vojaško šolo v Brienne na Francoskem. Tu se je dobro učil in postal 1785 v Parizu poročnik. V Parizu je doživel vse dogodke strašne francoske revolucije. Součenci so popisovali Napoleona kot nadarjenega, bistroumnega in vztrajnega učenca, ki je pa bil bolj čemerne in molčeče narave. Imel je dober spomin, rad se je učil računstva, zemljepisja in zgodovine. Imel je trdno voljo, ki se ni plašila truda in žrtev. Duševna podlaga mu je bila precej nabožna, čeprav se je le redko pojavila; večkrat pa je pokazal izredno častihlepnost. Ta lastnost je zakrivila mnogo napak, ki jih je storil v svojem življenju.

3. Napoleon vojak.

Napoleon je kot vojak hitro napredoval. V desetih letih se je od poročnika vzpel do generala (1795) in leto pozneje ga gledamo že kot vrhovnega poveljnika južnofrancoski armadi (1796). Ta armada naj bi si Italijo prisvojila. Pod poveljstvom Schererjem je bila armada zelo propadla. Reda ni bilo. Scherer je moral odstopiti in zapustiti armado 45.000 mož Napoleonu. Ko so ti vojaki zagledali Napoleona, njegovo majhno postavko z okroglo glavo in z mladostnimi potezami, so govorili med seboj: »Kaj bo dosegel ta mladi korporalček?« Napoleon pa je kmalu pokazal, kaj zna. Ljubezniv je bil do nižjih, pravičen do vseh; gledal je na strog red; spoštoval je sposobne in nadarjene, delavne ljudi, preziral pa je lenuhe, čeprav so bili odličnega rodu; poskrbel je za močno in čedno obleko ter za dobro hrano. Kmalu je bil ljubljenev vseh vojakov, ki so mu brezpogojno zaupali. Zaupanje pa ni bilo zastoj, saj jih je vodil od zmage do zmage.

4. Napoleon v Italiji.

V Gornji Italiji je Napoleon premagal t. 1796. in 1797. pri Millesimo, Mondovi (1796), vzel Mantovo; premagal Avstrijce pri Arcole, Rivoli itd., se polastil beneške republike, ustanovil cisalpinsko in ligurijsko republiko in je naposled sklenil mir z Avstriji v Campoformio (v oktobru 1797). Avstrija je s tem mirom izgubila Belgijo, pridobila pa Benetke, beneško Istro in Dalmacijo. Na poti proti Dunaju je Napoleon prišel 28. aprila 1797 tudi v Ljubljano, kjer je prebil nekaj ur (od 8. do 2. ure) v škofijskem dvorcu, ki so ga nekaj dni prej zasedli francoski generali. Napoleona sta spremljevala med drugimi znamenitimi poveljniki tudi Massena in Murat.

Ko se je Napoleon 10. dec. 1797 povrnil v Pariz, ga je vse mesto sprejelo z velikim slavljem, saj je zmagal v 18 večjih in 67 manjših bitkah.

5. Napoleon v Egiptu.

Napoleon je spoznal, da bo njegova slava obledela, če bo ostal v Parizu brez pravega posla. Pod pretvezo, da se mora angleška sila ukrotiti in angleški vpliv v

Indiji zmanjšati, je pripravil pohod v Egipt. V maju 1798 je odplul iz Toulona s 35.000 vojaki. Na poti se je polastil Malte in dopel 1. julija 1798 v Egipt. Dan prej je odplul angleški admiral Nelson izpred Aleksandrije, ki bi sicer gotovo Francoze ali premagal ali jim pa vsaj preprečil izkrcaanje. Napoleon je stopil na kopno, vzel Aleksandrijo, premagal mameluke pri piramidah, si osvojil mesto Kairo in je odposlal generala Desaix v Gornji Egipt. Pod piramidami je imel oni znani nagovor, ki se pričinja: »Vojaki, pomislite, da gledajo z vrhov piramid na vas štiri tisočletja.« Ko so mu Turki napovedali vojsko, je odšel v Sirijo, napal in si osvojil Jafo, dal pomoriti 1600 ujetih Arnavtov in se napravljal, da bi se polastil Akona. Ker so pa to trdnjavo branili tudi Angleži, se mu ni posrečilo, da bi jo dobil v svojo oblast. Ko je Turke premagal pri Abukirju in je kuga nastopila med francoskim vojaštvom ter so prihajale iz domovine neugodne novice, je Napoleon natihoma zapustil svojo vojsko in se srečno povrnil v Pariz.

6. Napoleon prvi konzul.

Vračajočega se Napoleona so Francozi sprejemali z velikim sijajem. Kraji, kjer se je ponoči vozil, so bili razsvetljeni; jezdec s plamenicami so ga spremljevali. To mu je dalo pogum, da je sklenil direktorij vreči. Pridobil si je za ta načrt svoje častnike in šel z vojniki pred zbornico. Razglašal je zborovalce in se dal po svojih pristaših voliti za prvega izmed treh konzulov. Želel je, da bi bil izvoljen za vse življenje, vendar pa je to željo prikrival; ljudstvo ga je pa samo izvolilo za dosmrtnega konzula s 3.568.885 glasovi proti 9626 (leta 1802).

V bistvu je bil Napoleon sedaj vladar. Ljudje so ga tudi v resnici častili kot svojega vladarja. Kamor je prišel, so ga slovesno sprejemali, mu zvonili in ga častno nagovarjali. Tudi verni katoličani so ga spoštovali, ker je zopet proglasil katoliško vero za državno in ukazal obhajati slovesno službo božjo ob državnih praznikih. Ko so leta 1802 obhajali njegov rojstni dan, je bil ves Pariz slovesno razsvetljen, po cerkvah pa so peli Te Deum.

Mirni čas je uporabil Napoleon, da je uredil francosko državo. Njegovo delovanje je posegalo na vsa polja državne uprave, sodne in cerkvene uredbe, oskrbel je znameniti zakonik Code Napoleon (1804). Učeniške je visoko cenil, šolstvo je dvignil in podpiral umetnike.

7. Napoleon cesar.

Tudi Napoleon je imel nasprotnike, zlasti med privrženci prejšnje vladarske hiše, t. j. med burboni. Bili so večinoma prvi plemenitniki francoske dežele; imenovali so jih kraljevo stranko ali royaliste. Med njimi je vzbuknila zarota zoper Napoleona. Posledica je bila, da so med 47 obtoženci jih 20 obsodili na smrt. Napoleonu so mnogi svetovali, naj vse pomilosti, da se tako še posebno prikupi ljudstvu. Napoleon se ni vdal; pač pa ga je njegova žena Josipina pregovorila, da je pomilostil princa Polignaca. Najhujšo obsodbo pa je Napoleon zaslužil radi zavratnega umora

mladega, plemenitega in darovitega vojvoda Enghiena. Ta je ob revoluciji že leta 1789. zapustil Francosko, služil nekaj časa v ruski in angleški deželi, potem se je pa kot zasebnik naselil v Estenheimu na Badenskem. Napoleon ga je zasledil in dal, čeprav na tujem svetu, ponoči vjeti in na Francosko pripeljati. Tu so ga takoj postavili pred vojno sodišče in ga precej ustrelili. Smrt tega nedolžnega princa je izzvala upor in obsodbo po vsi Evropi. Papež Pij VII. se je ob tej novici zjokal in dejal, da veljajo solze žalosti smrti nadebudnega princa in pa strašnemu činu tistega, ki je to povzročil.

Starešinstvo je leta 1804. oklicalo Napoleona za cesarja. Ljudstvo je glasovalo. Napoleon je zopet dobil 3½ milijona večine oddanih glasov. V navzočnosti papeža Pija VII. si je 2. decembra 1804 sam postavil krono na glavo.

(Dalje prih.)

Najboljša in najsigurnejša priilika za štedenje! Ljudska posojilnica

v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 6 (tik za franciškansko cerkvijo)
obrestuje hranilne vloge in vloge v tekočem računu po

3%

brez odbitka rentnega in invalidnega davka.

Ljudska posojilnica v Ljubljani je največja slovenska posojilnica in je imela koncem decembra 1920 nad 60 milijonov kron vlog in nad K 1.100.000 rezervnih zakladov. Posojila se dovoljujejo na osebni kredit (proti menici), na hipoteke v tekočem računu.

Listek.

Bog se ne pusti zasramovati

Povest.

(Dalje.)

Zarjovel je od jeze, skočil pokonci ter potegnil revolver, da bi ga namerih name; toda preden je to storil, ga je zadel na roko moj udarec, da mu je padel revolver na tla; potem sem ga s pestjo udaril na sence, da je kot štor padel na zemljo in nezavesten obležal. Takoj je bil poleg mene debeli Hamerdul, ki se mu je od veselja svetil obraz:

»Hala! Končno, končno vendar zopet enkrat vidim ta vaš sijajni udarec. Sicer pa ta ničvrednež ni drugega zaslužil. Ali naj ga zvezemo, da ne bo potem, ko se zopet zave, delal neumnosti?«

»Prav, ljubi Hamerdul! Nadenita mu nekaj jermen na roke in noge. Varnejše je varnejše!«

»Pridi sem, stari Holbers, da obesimo okrog tega Old Kursing-Dria pol tucata slavnostnih trakov. Ali se ti ne zdi?«

Holbers je pricapljal smehljaje in odgovoril po svoji navadi: »Če misliš, da je to primerno, se lahko zgodi, stari Hamerdul.«

»Če je primerno ali če ni, je končno vseeno; na vsak način je treba to narediti.«

Nista ga samo močno zvezala, temveč sta ga tudi privezala k nekemu močnemu štoru, da mu ne bi bilo mogoče skrivaj kam odvaliti. Ko je bilo to delo izvršeno, je izpregovoril Hamerdul:

»No, sedaj smo varni pred tem bogoklet-
nežem. Treba bo pa še na nekaj misliti. Kaj
pravite, če bi si privoščili kakšno ribjo majo-
nezo? Zakaj svojo posedanjo zalogo živeža smo
že porabili.«

»Ali imate trnke?«

»Kakšno vprašanje! Kaj vam pride na mi-
sel, gospod? Hamerdul in nič trnkov! Vpra-
šanje je le, če je v tem ljubem Zanu kaj rib.
Ali naj sicer nalovimo pijavk in jih spečemo,
vtari Holbers?«

»Hm! Če se ti zdi, da so tako rejene kot
ti, ljubi Hamerdul, potem bi se dalo kaj nare-
diti. Ribe seveda bi mi bile ljubše, zakaj te so
moja najljubša jed, dočim za pijavke moj že-
lodec zaenkrat ni razpoložen.«

To je bil tako dolg govor, kakršnih Hol-
bers ni imel veliko v življenju. Bil je pač go-
vor o njegovi najljubši jedi K sreči sem mu
mogel iz lastne skušnje zagotoviti, da je v reki
dovolj rib. In tako sta se splazila k reki, kjer
sta se skrila za skalami, da bi jih morda kakšen
Paut, če bi slučajno zašel k reki, ne mogel za-
paziti.

Ni še pretekla ena ura, ko sta se oba ribi-
oča vrnila. Uspeh je bil tako velik, da smo
imeli opoldne in zvečer dovolj: Žal da nismo
smeli še zakuriti, dokler se ni vrnil Vineton,
zakaj nismo mogli vedeti, ali je varno napraviti
ogelj ali ne. Indijanski nos silno daleč začuti
dim, še dalje pa vonj pečene mesa.

Ura za uro je potekla. Poldan je že bilo,
in še dve uri sta potekli in oba možakarja sta
se začela bati. Kaj je z Vinetonom. Pomiril
sem ju ter ju opozoril na veliko razdaljo med
nami in Pauti in na veliko opreznost in počas-
nost, katerih se ne sme izogniti tisti, ki se hoče
varno ob svetlem dnevu prilplaziti do sovraž-
nega taborišča. Old Kursing-Dri se je že davno
zbudil iz omotice, toda bil je tiho.

Končno je zašumelo v grmovju in Vineton
se je vrnil. Njegov obraz je bil nepremičen kot
vedno; toda kljub temu sem takoj spoznal, da
je dobro opravil. Dal nam je to na znanje na
sebi lasten način: brez besede je začel nabir-
ati suhe trave in dračja, nanesel na kup ter
zažgal. Hamerdulu se je obraz močno razjasnil,
sunil je Holbersa s komolcem v rebra ter
rekel:

»Sijajno! Zdi se, da je vse v redu in zdaj
lahko pečemo pijavke. Kaj misliš, stari Hol-
bers?«

»Če misliš, da se veselim na ribe, potem
imaš vsekakor prav, stari Hamerdul,« je z obi-
čajno počastnostjo odgovoril Holbers.

Ribe smo razdelili na dva dela: za opoldan
in zvečer. Vsakdo je dobil svoj kos, tudi Fle-
čer. Ko je bil njegov kos pečen, mu ga je ne-
sel Hamerdul in ga otročjenajivo dražil. Vi-
neton je pač videl, da je zvezan, toda njegova
navada ni bila, da bi vpraševal po vzroku.

Tudi jaz ga nisem vprašal, kaj je opravil
na svojem opazovalnem potu, ker sem vedel,
da bo že ob pravem času povedal. Toda Ha-
merdul ni imel toliko potrpežljivosti, da bi
čakal. Kakor hitro je založil zadnji grižljaj, si
je z rokavom, ki se je svetil od same masti,
obrisal usta in rekel:

»No, sedaj smo siti in lahko še nekoliko
pomislimo na Paute. Upam, da so še vedno
tam!«

Ko Vineton ni takoj odgovoril je povpra-
šal Hamerdul razločneje:

»Ali se morda motim in so morda že od-
jezdili?«

»Rosa pade ob svoji uri in solnce sije ob
svojem času. Zakaj moj beli brat ne počaka,
da tudi moj čas pride?«

»No, ker sem radoveden,« jo je zabrusil
debeli možakar.

»Radovedna sme biti ženska, ne pa mož,
posebno pa ne, če je vojniki kot Hamerdul. To-
da vendar naj moj brat izve, kar hoče vedeti.
Pauti so še na svojem mestu.«

»Kje?«

»V taborišču, ki so ga včeraj napadli. Vi-
neton jih je natančno štel in jih je naštel 260
mož.«

»In ujetniki?«

»So vsi zvezani, toda še popolnoma zdravi.
To noč jih hočemo osvoboditi.«

»Osvoboditi?« se je začudil Hamerdul.

»Mislim sem, da bi bilo boljše, če pridejo Pauti

v roke Navajom; potem bodo ujetniki tako-
intako rešeni.«

»Vineton je mnenja, da se v tem oziru
njegov beli brat zelo moti. Če Paute vjamemo
v kotlino, bi iz maščevanja lahko ujetnike po-
morili. Če pa bodo le-ti prosti, bomo mi Pautom
stavili pogoje, kakršne bomo hoteli.«

»Imenitno! To mi je še veliko ljubše, ker
bomo tako danes še nekaj doživeli, kar bo
naravnost krasno! Toda na kakšen način bomo
mogli oprostiti svoje tovariše?«

(Dalje.)

LISTNICA UREDNISTVA.

d Orehovica—št. Jernej. Dopis prejeli
še 6. t. m.

d Trebnje. Prepozno došlo.
d Sv. Lovrenc pri Veliki Loki. »Poslano«
se mora 1. podpisati celo v listu samem, 2.
plačati kot inserat. Toliko v blagohotno ved-
nost.

Za razvedrilo.

Naporno delo. — Zdravnik: Obžalujem, Pre-
svetlost, da Vam moram za dalj časa zabraniti
vsako duševno napenjanje. — Knez: »Vlada ti
pa vendar smem?« — Zdravnik: »To se ve!«

Napačno razumel. — Zdravnik: »Prah, ki sem
Vam ga zdaj zapisal, jemljite v vodi.« — Drugi
dan pride zdravnik pogledat bolnika. Bolnik toži,
da je bil prah silno grenak! — »Kaj ga niste vzeli
na vodi, kakor sem rekel?« — »Sem; in še v prav
veliki banji sem sedel.«

Ima — nima. — Dora (mati): »Lora (hči), teci
in poglej, če ima mesar telečje noge.« — Lora
prisopiha nazaj: »Nisem mogla videti.« — Mati:
»Kaj nisi mogla videti?« — Hči: »Če ima mesar
telečje noge. Je obut.«

Varčna gospodinja rabi edino le

GAZELA MILO

ki je najboljše in najceneje.

Vabilo

na

redni občni zbor

Lesne zadruga v Staretrgu pri Ložu

r. z. z. o. z.,

ki se vrši dne 29. maja 1921 v dvorani Konsum-
nega društva ob 3. uri popoldne.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobritev računskega zaključka za l. 1920.
3. Dopolnilna volitev nadzorstva.
4. Slučajnosti.

V smislu pravil so letni računi članom na
vpogled razstavljeni od 18. maja do občnega zbora.

TRGOVINA

MARIJA ROGELJ

LJUBLJANA, Sv. Petra cesta 38

priporoča svojo bogato zalogo ma-
nufakturnega blaga na metre,
moške in ženske srajce, predpas-
nike, svilene rute, svilo na metre, bato
za odeje (koltre), vso opremo za ne-
veste. — Blago dobro, cene nizke!

Vabilo na redni občni zbor

»Kmetijske nabavne in prodajne zadruga«,
r. z. z. o. z. v likvid. v Kranju, kateri se bo vršil
dne 6. junija 1921 ob 10. uri popoldne v »Ljud-
skem domu« v Kranju, s sled. dnevnim redom:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem
občnem zboru.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Odobrenje računskega zaključka za leto 1920.
4. Slučajnosti.

Načelstvo.

Sprejem kmetskega fanta

močnega od 15. do 16. leta v učno dobo pod go-
tovimj pogoji za mizarstvo obrt.
Avgust Cerne, mizar, Zg. Šiška št. 122.

Razpisuje se služba

organista in cerkovnika

na Prežganjem, p. Litija. Dohodki: $\frac{1}{4}$ posestva,
30 mer. zita, drva in 300 K v denarju.

Ješprenj in dobro ječmenovo moko

oddaja, dokler kaj zaloge po 600 kron 100 kg. —
Manj kakor eno vrečo, ki tehta 80 kg, se ne oddaja.
Fran Pogačnik, Ljubljana, Dunajska cesta 36.

Učenca

za kovaški obrt, pošte-
nega, od 14—15 let sta-
rega sprejemem takoj. —
Mihael Hromc, kovaški
mojster v Sneberjah pri Ljubljani.

OGLARJI

se sprejmejo proti plačilu 70 do 80 K za 100 kg
drvenega onlja pri Karl Auerspergovem go-
zdarskem uradu v Kočevju.

Služba organista in cerkvenika

se razpisuje v Smledniku (Gorenjsko). Plača z dra-
ginjsko doklado letno 2400 K. Vzitek njive in gozda.
Prosto in lepo stanovanje in prosta žitna bira. —
Voditi treba društveno petje in tamburaški zbor.
Sprejme se le cecliljenec z dobrimi spričevali. Na-
stop službe 1. julija. Župnijski urad v Smledniku.

Mlin s posestvom

v popolnoma dobrem stanju
obstoječ iz njiv, travnikov
in gozda ter k temu spadajočimi gospodarskimi
poslopji se po ugodni ceni proda. — Poizve se
pismeno ali ustmeno pri Antonu Krnc-u, Veliki
Črnik, p. St. Rupert, Dolenjsko.

Vetjo množino cepcev

ima naprodaj Mihael Ulaga, Lože 13, pošta
Sv. Miklavž pri Laskem.

Dobro ohran-
jena močna **kočija** se poceni
proda. —

Naslov: Čatež pri Brežicah št. 38.

Veliko zalogo poljedelskih strojev

iz tvornice Umrath & Komp. ter

bakrene kotle

priporoča lastnica po umriem soprogu

FRANCU HITTI, Ljubljana

Sv. Martina cesta št. 2.

Poroč. prstani
Double verižice
Stenske ure
Budilke
Zemne ure
Uhani
Najstarejša trgovina ur, zlatnine in
srebrnine **F. ČUDEN**
LJUBLJANA 22, Prešernova 1.
Zahtevajte ponudbe!

Fotograf gre na deželo.

Na deželo pride fotograf na zahtevo in ne računa nobenih potnih stroškov, ako se javi pet družin v enem kraju, ter izvršuje najlepše slike v najkrajšem času. — Pišite dopisnico z natančnim naslovom na Hugon Hibšer, fotograf, Ljubljana, Valvazorjev trg št. 7.

DRVA

za kurivo — 50 vagonov — se kupi.

Ponudbe pod „Export“ na anončni zavod Drago Beseljak & drug, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5.

Prvovrstne PFAFF šivalne stroje

za šivilje, krojače in čevljarje z večletno garancijo ter posamezne dele, igle, olje itd. za vsakovrstne šivalne stroje priporoča Ign. Vok, Ljubljana, Sodna ulica št. 7.

BRINJE

rdeče, zopet došlo, (da 15 do 16 litrov dobrega zganja) cena K 650.— sto kil. Fran Pogačnik, Dunajska cesta 36, Ljubljana.

Srednje velik mlin

na stalni vodi se da v najem. Več se poižve pri lastniku Matevž Trpinc, Ribno pri Bledu.

Proda se **posestvo** s hišo in 6 oral manjše gozda po zelo ugodni ceni. Pojasnila daje: Marija Končar, Benke pošta Sava ob juž. železnici.

Prvovrstna ES-KA KOLESA

Najfiniše predvojnno kvalitno blago.

J. GOREC, Ljubljana
Gospodarska cesta 14.

Modna in manufakturna trgovina

„Pri Ivanki“

Ljubljana, Sv. Petra cesta šte. 29

priporoča svojo veliko zalogo ravnokar dolega letnega blaga za fine moške in ženske obleke; velika izbira blaga za birmanske obleke, dalje batistov, delenov in polsvile za bluze, cefirja, kotenine, bele in pisane, močne hlačevine in žameta, finih klotov in odej, cvilha za postelje, platna za rjuhe, svilenih robcev in šerp v najnovejših vzorcih. Ženske bluze in predpasniki, moške srajce domačega izdelka. Blago prvovrstno, cene nizke.

Miši - podgane stenice - ščurki

in vsa golazen mora poginiti ako porabljaate moja najbolje preizkuš. in splošno hvaljena sredstva kot: proti poljskim in hisnim mišim 12 K, za podgane 16 K, za ščurke, posebne močne vrste 20 K, posebno močna tinktura za stenice 15 K, uničevalec moljev 10 in 20 K, prašek proti mrčesu 10 in 20 K, mazilo proti ušem pri ljudeh 5 in 12 K, mazilo za uši pri živini 6 in 12 K, prašek za uši v obleki in perilu 10 in 20 K, tinktura proti mrčesu na sadju in na zelenjadi (unič. rastl.) 10 in 20 K, prašek proti mravljam 10 in 20 K. Preprodajalcem popust.

Pošilja po povzetju Zavod za eksport:
M. JUNKER, Petrinjska ul. 3, ZAGREB 1.

Zastopstvo največje dahmatske tvornice **PORTLAND CEMENTA** „SPLIT“ nudi vsako količino svojega prvovrstnega izdelka

Ia marke „SALONA“

po konkurenčnih cenah franko vagon poljubna množina post. Slovenija.
Dr. FRAN JENKO, import
Ljubljana, Krekov trg šte. 10, I. nadstropje, hodnik desno.

Agitirajte

za
„Domoljuba“

Tovarna JOS. REICH

Ljubljana, Poljanski nasip 4. Podružnica: Selenbergova ul. 4.

PODRUŽNICE:

MARIBOR
Gosposka ul. 38.

NOVO MESTO
Glavni trg.

KOČEVJE
šte. 39.

Barva vsakovrstno blago.
Kemično čisti obleke.
Svetlolika ovratnike, za-
pestnice in srajce.

Za spomlad in poletje

priporočamo svojo veliko zalogo različnega angleškega in češkega sukna, volnenega blaga za moške in ženske obleke, različno perilno blago, kakor platno, šifone, cefirje, tiskanino v najnovejših vzorcih in bogati izbiri, dalje različne volnene in šivane odeje za postelje, svilene, volnene in bombažaste robce za na glavo itd. Opozorjamo tudi na raznovrstne ostanke po zelo znižanih cenah.

A. & E. SKABERNE, veletrgovina z manufakturnim blagom, **LJUBLJANA,** Mestni trg 10.

ZLATOROG-MILO

zatorej rabite v svojih potrebščinah edinole to milo.

Glavno zastopstvo prve mariborske tovarne mila, prej C. Bros v Mariboru, za Kranjsko:
R. Bunc in drug, Ljubljana, Gospodarska cesta 7.